

Jyväskylän korkeakouluopiskelijoiden

KUNTAPOLIITTINEN OHJELMA 2020–2024

KUNNALLISTALO

Kuntapoliittinen ohjelma 2020-2024

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta JYY

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijakunta JAMKO

Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta HUMAKO

Taitto: Aleksi Murtojärvi

Kannen kuva: K8 on Unsplash

Sisältö

Johdanto	4
Kaupunkisuunnittelu	5
Yhdenvertaisuus ja terveydenhuolto	9
Liikkuminen	13
Työllistyminen ja yrittäjäys	17
Vapaa-aika ja harrastaminen	21
Kansainvälisyys	25
Kestävä kehitys ja kaupunkidemokratia	29

Johdanto

Jyväskylän korkeakouluopiskelijat haluavat olla mukana tekemässä Jyväskylästä Suomen parasta opiskelijakaupunkia. Jyväskylässä jokaisen opiskelijan tulee voida hyvin ja viihtyä sekä uskaltaa suunnitella ja elää hyvää elämää opiskeluaikana ja sen jälkeen.

Tämän ohjelman tarkoitus on asettaa tavoitteita ja ohjata JYYn, JAMKOn ja HUMAKOn kuntavaikuttamista sekä tuoda korkeakouluopiskelijoiden näkökulma Jyväskylän kehittämiseen. Jyväskylässä on noin 20 000 korkeakouluopiskelijaa, jotka rikastuttavat Jyväskylän seutua nyt ja tulevaisuudessa.

Opiskelijat ovat merkittävä osa Jyväskylän osaavaa työelämää, jossa opiskelijoiden tuoma rohkeus ja innovatiivisuus ovat ratkaisevan tärkeitä Jyväskylän menestykselle.

Kaupunkisuunnittelu

KAUPUNKISUUNNITTELU

Jyväskylän opiskelija-asumisen on oltava tulevaisuudessa kilpailukykyistä, vetovoimaista sekä kestävän kehityksen periaatteiden mukaista. Asuminen on opiskelijoiden merkittävin kuluerä, minkä vuoksi kohtuuhintainen ja kysyntää vastaava asuntotuotanto on avainasemassa opiskelijoiden arjessa ja hyvinvoinnissa. Valtakunnalliseen tasoon verrattuna opiskelija-asuntojen määrän lisäämiseen on Jyväskylässä tarvetta.

Opiskelijat haluavat olla mukana luomassa uudenlaisia asumisen ratkaisuja ja ennakkoluulotonta rakentamista. Rakentaminen ja opiskelija-asuminen tulee olla kestävää ja pitkän aikavälin kehitys huo-

mioon ottavaa. Rakentaminen tulee toteuttaa energiatehokkaasti ja ympäristöystävällisesti, ja rakennusten tulee kestää aikaa sekä vastata asuntojen kysyntään.

Keskustan alueen elinvoimaisuus on tärkeä tekijä Jyväskylän kaupungin vetovoimaisuudessa samoin kuin kaupungin keskustassa ja sen läheisyydessä sijaitsevat monimuotoiset luonto- ja ympäristökohteet.

Kaupunkisuunnittelussa tulee huomioida luontoarvojen säilyttäminen ja luonnon hyvinvointia lisäävät vaikutukset.

Tavoitteet

- Opiskelija-asuntojen määrää kasvatetaan Jyväskylässä. Opiskelija-asuntotuotanto mahdollistetaan kampusalueiden ja keskustan läheisyydessä.
- Kaupungin tulee pyrkiä tilojen järkevään käyttöön siten, että tilojen käyttöaste on

mahdollisimman suuri. Uudisrakentamisen tarvetta tulee vähentää esimerkiksi osoittamalla tyhjille kiinteistöille uusia käyttötarkoituksia ja etätyötä mahdollistamalla.

- Opiskelija-asuntokeskittymien läheisiä palveluita kehitetään monipuolisesti ja opiskelijavetoisesti. Kaupunki varmistaa peruspalvelujen saatavuuden opiskelijoiden asuinalueilla.
- Kaupungin asukkaiden hyvinvoinnille tärkeät viheralueet ja lähimetsät otetaan jatkossakin huomioon kaupunkisuunnittelussa.
- Luonnon monimuotoisuutta ja virkistysarvoja ei tule heikentää. Jyväskylän kaupungin tulee pyrkiä kokonaisheikentymättömyyden periaatteeseen (“no net loss”) ja kompensoida uudisrakentamisen aiheuttamat haitat luonto- ja virkistysarvoille.
- Alueiden eriarvoistumista vastaan toimitaan kaavoituksen, rakentamisen, infrastruktuurin ja palveluiden sijoittamisen keinoin.

Yhdenvertaisuus ja terveydenhuolto

YHDENVERTAISUUS JA TERVEYDENHUOLTO

Opiskelijan hyvinvointi on tärkein edellytys laadukkaalle ja sujuvalle opiskelulle.

Ennaltaehkäisevän työn merkitys tulee ottaa huomioon opiskelijoille suunnatuissa hyvinvointipalveluissa, johon kuuluu muun muassa ehkäisevä päihdetyö. Kaupungin mielenterveyspalveluiden tulee olla tarpeisiin vastaavia ja helposti saatavilla.

Seksuaaliterveyden palveluihin tulee panostaa, ja nuorille ja opiskelijoille tulee olla tarjolla monipuolisia ehkäisymenetelmiä ilman kustannuksia.

YTHS 2021-lakiuudistuksen myötä vaihto-opiskelijat jäävät YTHS:n opiskelijaterveydenhuollon ulkopuo-

lelle. Jyväskylän kaupungin tulee varmistaa vaihto-opiskelijoille laadukas terveydenhuolto, jossa palveluita tulee olla riittävästi tarjolla myös muilla kielillä kuin suomeksi. Jyväskylän kaupungin tulee ehkäistä omalla toiminnallaan kaikenlaista syrjintää, mikä tulee näkyä esimerkiksi kaupungin tilojen ja palveluiden saavutettavuutena ja esteettömyytenä.

Kaikissa julkisissa tiloissa tulee olla yhtenäiset turvallisemman tilan periaatteet, joilla pyritään luomaan turvallisempaa ja yhdenvertaisempaa kaupunkiympäristöä kaupungin asukkaille.

Kaupungin tulee pyrkiä edistämään kaikin keinoin yhdenvertaisuutta myös työelämässä. Anonyymi työnhaku lisää yhdenvertaisuutta työnhaussa, ja sukupuoli-neutraalit työnimikkeet tähtäävät työelämän sukupuolisidonnaisten mielikuvien purkamiseen.

Matalat varhaiskasvatusmaksut ja varhaiskasvatuspalveluiden joustavat käytänteet mahdollistavat perheellisten opiskelijoiden opintojen sujuvuuden.

Tavoitteet

- Kaupunki tarjoaa matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita myös opiskelijoille.
- Kaikille opiskelijoille tarjotaan maksuton ehkäisy.
- Vaihto-opiskelijoille varmistetaan laadukas ja kielelliset tarpeet huomioiva terveydenhuolto.
- Kaupunki ehkäisee omalla toiminnallaan seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää samoin kuin ihonväriin, etnisyyteen, uskontoon tai toimintakykyyn liittyvää syrjintää.
- Kaupungin ottaa vakituisesti käyttöön anonyymin työnhaun ja sukupuolineutraalit työnimikkeet.

Liikkuminen

LIKKUMINEN

Jyväskyläläisistä opiskelijoista suurin osa liikkuu julkisilla liikennevälineillä, pyöräillen tai kävellen. Näitä liikkumismuotoja tulee huomioida enemmän kaupunkisuunnittelussa, jotta liikkuminen kampusten ja asuntojen välillä tapahtuisi mahdollisimman helposti ja ekologisesti.

Kaupungin julkisen liikenteen tulee palvella asukkaita myös yöaikaan sekä viikonloppuisin. Julkisen liikenteen vuoroja täytyy lisätä erityisesti ilta-aikaan, jotta opiskelijat pystyvät hyödyntämään esimerkiksi liikuntapalveluita enemmän. Opiskelijoiden liikkuvuuden kannalta on olennaista, että julkisen liikenteen hinnat pysyvät matalina.

Jalkakäytäviä ja pyöräteitä suunniteltaessa tulee panostaa opiskelijoiden näkökulmien kuulemiseen. Pyöräilykaistoja ja -taskuja tulee lisätä ja pyöräilyn ohjeistamiseen tulee panostaa keskusta-alueella.

Pyöräpysäköinti sekä pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapito tulee huomioida tärkeänä kehityskohteena Jyväskylän kaupungin vuoden 2016 pyöräilyn edistämishjelman toteutuksessa. Kaupunkipyörien hankinta lisäisi opiskelijoiden hyötyliikuntaa arjessa ja parantaisi kaupungin imagoa. Kaupunkipyöräverkkoa suunniteltaessa tulee ottaa huomioon kaikkien kaupungin opiskelijoiden tarpeet.

Autottoman liikkumisen mahdollistavat ratkaisut tulee toteuttaa siten, että ne eivät aiheuta turvallisuusriskejä tai esteitä kaupungissa.

Tavoitteet

- Opiskelijat tulee jatkossakin huomioida erityisryhmänä julkisen liikenteen lippuhintoja määritettäessä.

- Julkisen liikenteen reittejä suunniteltaessa tulee huomioida opiskelijoiden keskittynyt asuminen ja opiskelupaikkojen sijainti.
- Kaupunkiin tulee rakentaa kattava pyöräbaanaverkosto. Opiskelijoille tärkeimmät reitit ovat Kortepohja-Seminaarinmäki-Mattilanniemi-Kuokkala, Keskusta-Mattilanniemi (Mäkibaana ja Tietobaana) sekä Rajakatu-Tapionkatu-Väinönkatu-keskusta-Lutakko (Poikkibaana).
- Jyväskylään hankitaan kaupunkipyörät ja opiskelijat huomioidaan niiden hinnoissa erityisryhmänä.
- Julkisella liikenteellä pääsee keskustan ulkopuolisiin asutuskeskuksiin myös ilta- ja yöaikaan.

Työllistyminen ja yrittäjäyys

TYÖLLISTYMINEN JA YRITTÄJYYS

Työllistyminen on tärkeä kaupunkiin sitova tekijä. Kaupungin tulee vaikuttaa opintojen aikaisten töiden - kuten harjoittelupaikkojen ja kesätöiden - tarjonnan lisäämiseen sekä saavutettavuuteen.

Kaupungin tulee kannustaa yrityksiä tarjoamaan sekä harjoittelu- että osa-aikatyöpaikkoja, ja toimia yhteistyössä korkeakoulujen kanssa tiedottaakseen opiskelijoita harjoittelu- ja työllistymismahdollisuuksista. Erilaiset rekrytointitilaisuudet kokoavat yhteen yritykset, korkeakouluopiskelijat, kolmannen sektorin ja kaupungin toimijat. Työllistymismahdollisuuksista tulee viestiä selkeästi ja tavoitteellisesti myös opiskelijoille.

Kaupungin tulee huomioida elinkeinopolitiikassaan myös kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet.

Etätyöskentelymahdollisuuksien tarjoaminen on keskeinen tekijä opiskelijoiden työllisyyden ja yrittäjyyden kannalta, ja mahdollistaa asumisen Jyväskylässä vaikka työ- tai opiskelupaikka olisi toisella paikkakunnalla.

Tavoitteet

- Jyväskylän kaupungista tehdään varteenotettava vaihtoehto kesätyömarkkinoiden suhteen verrattuna muihin kaupunkeihin.
- Kaupunki järjestää rekrytointitilaisuuksia yhteistyössä paikallisten yritysten ja korkeakoulujen kanssa.
- Kaupunki tukee ja auttaa kehittämään opiskelijavetoisten yritysten toimintaa.
- Kaupunki tukee opiskelijayrittäyttä esimerkiksi tarjoamalla aloittaville yrityksille suunnattua tukea.

- Kaupunki tarjoaa etätyötiloja esimerkiksi kirjastoissa.
- Jyväskylän kaupungin viestintää edellä mainituista asioista kohdennetaan tarpeen mukaan JYYn, JAMKOn ja HUMAKOn välityksellä opiskelijoille.

Vapaa-aika ja harrastaminen

VAPAA-AIKA JA HARRASTAMINEN

Liikunta ja harrastukset ovat olennainen osa opiskelijan hyvinvointia.

Kaupungin tulee kehittää liikuntapalveluita yhteistyössä Jyväskylän korkeakoululiikunnan kanssa. Julkisten liikuntapalveluiden – kuten uimahallien – hintoja tulee alentaa opiskelijoille sopiviksi. Jyväskylässä tulee jatkossakin olla tarjolla ulko- ja sisäliikunta- paikkoja eri kaupunginosissa.

Uudelle Hippoksen liikunta-alueelle on turvattava harrasteliikuntamahdollisuudet sekä tarjottava opiskelijaystävälliset hinnat. Hyvät harrastus- ja kulttuurimahdollisuudet ovat tärkeä viihtyvyystekijä niin

opiskelijoiden kuin muidenkin alueen asukkaiden kannalta. Harrastus- ja kulttuuripalveluiden tulee olla tarjolla opiskelijaystävälliseen hintaan ja näistä palveluista tulee tiedottaa opiskelijoille.

Harrastus- ja kulttuuritilojen sekä -palveluiden käytön, kuin myös niistä viestimisen, tulee olla esteetöntä ja saavutettavaa. Jyväskylän kaupungin on tuettava taloudellisesti sekä tiloja tarjoamalla pieniä teattereita, tapahtumia ja toimijoita.

Vapaata kaupunkitilaa muun muassa virkistysalueita, toria ja satama-aluetta tulee hyödyntää enemmän antamalla niitä maksutta liikunta- ja kulttuurituottajien käyttöön. Näitä alueita tulee kehittää entistä paremmin tapahtumien järjestämiseen sopiviksi. Nuorisokulttuuristen lajien mahdollistaminen on tärkeää kaupunkitilaa suunniteltaessa.

Monipuoliset kirjastopalvelut ovat oleellinen osa kaupungin tarjoamia palveluita ja niiden tulevaisuus on turvattava.

Tavoitteet

- Kaupunki tukee laajasti liikunta-, kulttuuri- ja harrastuspalveluiden kehittämistä sekä niiden suuntaamista opiskelijoille. Palvelut ovat opiskelijoille edullisia ja myös maksuttomia palveluita tulee olla saatavilla.
- Kaupunki tukee pieniä liikunta-, kulttuuri- ja harrastetoimijoita taloudellisesti sekä tilojen tarjoamisen suhteen.
- Kaupunki viestii selkeästi tapahtumista, sekä liikunta-, kulttuuri- ja harrastustoiminnasta.
- Kulttuuri- ja harrastuspalvelut toteutetaan saavutettavuuden ja esteettömyyden periaatteiden mukaisesti.
- Kaupunki järjestää uudelle Hippoksen alueelle monitoimitilat myös harrastetoimintaa varten.
- Nuorisokulttuuristen lajien harrastaminen mahdollistetaan sekä sisä- että ulkotiloissa kaupungin infrastruktuuria suunniteltaessa.

Kansainvälisyys

KANSAINVÄLISYYS

Jyväskylän tulee olla kansainvälisten opiskelijoiden silmissä houkutteleva kaupunki.

Lukukausimaksut ovat suuri haaste Jyväskylän kansainvälistymiselle, mikä edellyttää kaupunkia panostamaan kansainvälisten opiskelijoiden opiskelijaviihtyvyyteen sekä työllisyyteen entistä enemmän.

Kaupungin tulee huomioida kansainväliset opiskelijat palvelutarjonnassa ja viestinnässä sekä tukea ei-suomenkielisten harrastusmahdollisuuksia. On tärkeää, että kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet huomioidaan muissakin kuin peruspalveluissa, jotta opiskelijat voivat kokea olevansa aidosti osa Jyvä-

kylän kaupunkiyhteisöä.

Kaupungin tulee luoda yhdessä opiskelijajärjestöjen kanssa kulttuurikokemuksia kansainvälisille opiskelijoille. Kaupungin virastojen sekä terveystalveluiden tulee olla aidosti kansainvälisiä ja kaikkien saavutettavissa.

Kaupungin on huomioitava elinkeinopolitiikassaan kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet harjoittelu- ja työpaikkojen suhteen.

Kansainvälisten opiskelijoiden tarpeet esimerkiksi helppoon ja saavutettavaan asioimiseen Migrissä tulee ottaa huomioon Jyväskylän kaupungin puolesta. Jyväskylän kaupungin tulee tukea ja helpottaa aktiivisesti eri maista tulevien ihmisten elämää Jyväskylässä ja profiloitua kansainvälisenä opiskelijakaupunkina.

Tavoitteet

- Kaupunki kehittää ei-suomenkielistä palvelutarjontaa sekä viestintää.
- Kaupunki edistää kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa tarjoamalla harjoittelupaikkoja sekä opintojen aikaisia työpaikkoja.
- Jyväskylä on houkutteleva paikka asua kansainvälisille opiskelijoille myös opintojen päätyttyä.

Kestävä kehitys ja kaupunkidemokratia

KESTÄVÄ KEHITYS JA KAUPUNKIDEMOKRATIA

Voidakseen olla aidosti edelläkävijä Jyväskylän kaupungin tulee tavoitella hiilineutraaliutta, jätteettömyyttä ja globaalisti kestävää kulutusta kunnianhimoisesti.

Jyväskylän on oltava ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunki. Jyväskylään on luotava rakenteita, joiden avulla voidaan nostaa esimerkiksi nuorten äänestysaktiivisuutta ja vaikuttavuutta kunnan toimintaan. Nuoret ja opiskelijat on nähtävä voimavarana, heitä on kuunneltava ja kannustettava kunnalliseen vaikuttamiseen.

Jyväskylä on eturintamassa kiertotalouden edistä-

misessä ja materiaaliressurssien kierrättäminen on tärkeä tekijä kestävyuden rakentamisessa. Paljon käytetyissä julkisissa tiloissa panostetaan lajitteluun. Kaupunkilaisille tarjotaan tietoa kierrätyksestä ja sen tärkeydestä kampanjoin sekä tiedotuksen keinoin.

Jyväskylän kaupungin ruokapalveluissa panostetaan ekologisesti kestävään ja kotimaiseen ruokaan ja kaupungin laitoksissa ja kouluissa panostetaan hävikkiruuan vähentämiseen.

Puurakentaminen on suomalainen, hiilijalanjälkeä pienentävä asumismalli, jonka osuutta uudisrakentamisesta pitää kasvattaa.

Kaupunki ei investoi mihinkään, joka on ristiriidassa hiilineutraaliustavoitteen kanssa ja paikallista energiantuotantoa on kehitettävä siten, ettei energiantuotanto perustu polttoon. YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (Agenda 2030) tarjoavat hyvän pohjan kestävä kehityksen edistämiseksi kaupungissa.

Tavoitteet

- Kaupunki vähentää tavoitteellisesti päästöjään, ja Jyväskylä on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.
- Kaupunki edistää aktiivisesti Agenda 2030 -tavoitteiden saavuttamista, ja kaupungin rahoittamien hankkeiden tulee tukea Agenda 2030 -tavoitteita.
- Jyväskylän energiantuotannon tulee koostua mahdollisimman suurilta osin uusiutuvasta energiasta ja fossiilisten polttoaineiden sekä turpeen käytöstä energiantuotannossa on luovuttava. Myös metsäbiomassan käytöstä energiantuotannossa on luovuttava siirtymäajalla.
- Muovinkeräyspisteitä löytyy ympäri kaupunkia, myös keskustassa ja opiskelija-asumisen keskittymissä. Elektroniikkajätteen keräyspisteet ovat myös ilman autoa saavutettavissa.
- Jyväskylän kaupungin ruokapalveluissa lisätään kasvisruuan määrää tarjottavissa ruoissa ja suositaan kestävää lähellä tuotettua satokauden

mukaista ruokaa. Ylijäävä ruoka hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti, vaikka se ei toisi tuloja.

- Kaikilla korkeakoulukampuksilla on oltava äänestyspaikka.
- Kaupungin päätöksenteossa tunnistetaan opiskelijoiden osaaminen ja opiskelijoita osallistetaan jo valmisteluvaiheessa kaupungin päätöksentekoon.
- Kaupungin on aktiivisesti viestittävä kanavissaan vaikuttamismahdollisuuksista, kuten kuntalasalotteista ja avoimista valmistelukuulemisista.

Jamko

